

Kaupallisen kalastuksen toimijakohtaiset kiintiöt 5.1.2017

Keitä koskee

Merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn aluksen omistavia kaupallisia kalastajia. Järjestelmä koskee kaupallista kalastajaa joka on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on merkitty kaupallisen kalastustoiminnan harjoittajista pidettävään rekisteriin.

Koskee kalastustavoista vain

Silakan trooli- ja rysäkalastusta

Kilohailin troolikalastusta

Lohen kalastusta

A. Siirrettävät käyttöoikeudet – järjestelmän perusta

Siirrettävät käyttöoikeudet

- Suomen kalastuskiintiöistä vähennetään ensin Ahvenanmaan itsehallintolain menettelyä noudattaen Ahvenanmaan osuus (Ahvenanmaalla oma järjestelmä)
- siirrettävä käyttöoikeus ilmaistaan promilleina kolmen desimaalin tarkkuudella Suomen kyseisestä kalastuskiintiöstä
- voimassa *10 vuotta*, voidaan hakemuksella uusia 5 vuodeksi kerrallaan
- silakan osaltaan jaetaan erikseen troolikalastukselle ja rysäkalastukselle, kilohailin osalta troolikalastukselle
- hakijan tulee täyttää vaatimukset merialueen kaupalliseen kalastukseen rekisteröidyn aluksen omistamisesta ja kaupallisen kalastajien rekisteriin kuulumisesta hakemuksen jättämisen määräaikaan mennessä

Käyttöoikeuden laskentaperusta

- kaupallisen kalastajan omistuksessa tai omistuksessa olleen kalastusaluksen tai alusten *saalis vuosina 2011 – 2015* verrattuna kaikkien hakijoiden samalla tavalla laskettuun kokonaissaaliiseen
- *kolme parasta vuotta* huomioidaan
- poikkeukset:
 - A. Jos hakija on aloittanut kaupallisen kalastuksen vuonna 2014, lisätään saaliiseen vuosien 2014 ja 2015 saaliiden keskiarvoa vastaava määrä;
 - B. Jos hakija on aloittanut kaupallisen kalastuksen vuonna 2015, lisätään saaliiseen kyseisen vuoden saalista vastaava määrä kerrottuna kahdella;
 - C. Jos hakija on aloittanut kaupallisen kalastuksen vuonna 2016, saaliiksi lasketaan vuonna 2016 lokakuun loppuun mennessä kertynyt saalis, johon lisätään vuonna 2016 lokakuun loppuun mennessä kertynyttä saalista vastaava määrä kerrottuna kahdella.
- ei jaeta silakan rysäkalastukseen siirrettäviä käyttöoikeuksia, jos kolmen kalenterivuoden saalin keskiarvo on alle kaksi tuhatta kiloa
- lohi: saaliista leveyspiirin 65 30´ N pohjoispuolella ennen 25.6 ja leveyspiirien 64 00´ N – 65 30´ N välillä ennen 20.6 huomioidaan 80 prosenttia

- ei jaeta jos lohisaaliiden kolmen vuoden keskiarvo on alle 10 lohta
- yhdellä kaupallisella kalastajalla voi olla hallussaan enintään 200,000 promillea kustakin silakan tai kilohailin kiintiötä ja enintään 150,000 promillea kutakin lohien kalastuskiintiötä

Kuvitteellinen esimerkki					
	toimija A	toimija B	toimija C	muut yhteensä	yhteensä
2011	500	3000	9000		
2012	600	3500	12000		
2013	1000	4000	11000		
2014	400	5000	10000		
2015	700	4000	9000		
Kolme parasta on merkitty sinisellä.					
Vertailuun	2300	13000	33000	250000	298300
Osuus	0,007710	0,043580	0,110627	0,838082	
Promilleina	7,710	43,580	110,627	838,082	

Käyttöoikeuden siirtäminen

- voidaan siirtää kokonaan tai osittain toiselle kalastusalueelta omistavalle kaupalliselle kalastajalle
- koskee myös kuolin- tai konkurssipesää
- ei saa
 - o siirtää Ahvenanmaalle
 - o saajan osalta käyttöoikeuden osuus ylittää 200,000 promillea tai lohien osalta ylittää 150,000 promillea
 - o silakan rysäkalastuksesta siirtää troolikalastukseen
 - o lohien kalastuksessa siirtää muulle kuin 1 ryhmään kuuluvalle
 - o lohien kalastuksessa siirtää leveyspiiriin 64 00' N pohjoispuolelta saman linjan eteläpuolelle
- siirto merkittävä ELY:n kalastuskiintiörekisteriin, siirtäjä ja saaja hakevat yhdessä

Aloittavat kalastajat, ei-siirrettävä käyttöoikeus

- ELY voi jakaa aloittavalle 1-ryhmän kaupalliselle kalastajalle
 - o hakemuksen perusteella
 - o ei-siirrettävän käyttöoikeuden
 - o enintään 5 vuodeksi
 - o silakan ja lohien rysäkalastukseen
 - o enintään 2,000 promillea siitä Suomen silakan tai lohien kalastuskiintiön osasta, josta vähennetty Ahvenanmaan kiintiömäärät
- ei-siirrettävien käyttöoikeuksien yhteen laskettu määrä voi olla enintään 40,000 promillea Suomen silakan ja lohien kalastuskiintiöiden osasta, joista vähennetty Ahvenanmaan kiintiömäärät

Erilliset kalastuskiintiöt

- vähäisiä määriä, mahdollisimman pieniksi
- silakan, kilohailin ja lohen kalastuksessa
- eri kalastusmuotojen toimintaedellytysten ja sivusaaliita koskevien tarpeiden turvaamiseksi esimerkiksi silakan ja kilohailin verkkokalastukselle ja kilohailin sivusaaliille silakan rysäkalastuksessa
- eri pyyntimuotojen aiempien vuosien saalistietojen perusteella

B. Toimijakohtaiset kiintiöt – järjestelmän käyttö

Toimijakohtaisten kiintiöiden jakaminen (siirrettävät ja ei-siirrettävät)

- ennen jakoa vähennetään Suomen silakan, kilohailin ja lohen vuosittaisesta kalastuskiintiöistä
 - o Ahvenanmaan osuus
 - o erilliset kiintiöt
- jakaminen ei-siirrettävät
 - o edellä mainittujen vähennysten jälkeen ja ei-siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella
- jakaminen siirrettävät
 - o edellä mainittujen vähennysten ja ei-siirrettävien käyttöoikeuden perusteella tehdyn jaon jälkeen sekä siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella

Kuvitteellinen		esim.			
Suomen kokonaiskiintiö					100 000
Ahvenanmaa					-5 000
Erilliset kiintiöt					-300
Ei-siirrettävät		kiintiöt			-3 000
Jaettava					91 700
	alus A	alus B	alus C	muut yht.	
promille	7,710	43,580	110,627	838,082	
tonnit	707,007	3996,286	10144,496	76852,119	
yht.					91700

- ELY jakaa Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt toimijakohtaisiksi kalastuskiintiöiksi hakemuksen perusteella vuosittain
- ELY voi vahvistaa väliaikaisen toimijakohtaisen kiintiön, jonka suuruus on enintään 90 prosenttia siirrettävien ja ei siirrettävien käyttöoikeuksien perusteella tietystä kalastuskiintiöstä jaettavista toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä, jos
 - o kalastuskiintiöön jakamiseen vaikuttava muutoksenhaun käsittely tai muu oikeuskäsittely on kesken
 - o Itämeren kiintiöasetusta ei ole julkaistu, eikä Suomen kalastuskiintiöitä ole vahvistettu

- ELY muuttaa tarvittaessa päätöksen kun edelliseen vuoteen liittyvät EU-vahvistukset tulleet (kiintiösiirrot) tai muut mahdolliset asiaan vaikuttavat oikeustoimet saatettu loppuun

Toimijakohtaisten kalastuskiintiön siirtäminen

- haltija saa siirtää kokonaan tai osittain toiselle kalastuskiintiörekisterissä olevalle kaupalliselle kalastajalle
- koskee myös kuolin- tai konkurssipesää
- lohi
 - o ainoastaan 1 ryhmän kaupalliselle kalastajalle
 - o ei saa siirtää leveyspiirin 64 00´ N pohjoispuolelta saman linjan eteläpuolelle
- siirto merkittävä ELY:n kalastuskiintiörekisteriin
- siirtäjän ja siirron saajan haettava merkitsemistä rekisteriin yhdessä ELY:lta jos saaja ei kalastuskiintiörekisterissä

Käyttömaksu

- siirrettävän ja ei siirrettävän käyttöoikeuden haltijan suoritettava vuosittainen käyttömaksu valtiolle toimijakohtaisista kiintiöistä
- toimijakohtainen kalastuskiintiö kertaa silakan ja kilohailin tonnikohtainen hinta tai lohien kappalehinta perustuen keskimääräisiin kalastajahintoihin
- hinta määrätään asetuksella
- käyttömaksu määrätään ELY:n kiintiöjakopäätöksen perusteella
- velvollisuus maksaa käyttömaksun eräpäivään mennessä
- jos käyttömaksua ei makseta muistutuksessa määrättyyn eräpäivään ja kyseistä käyttömaksua seuraavan vuoden toimijakohtaista kalastuskiintiötä koskevan hakemuksen jättämisen määräpäivään mennessä, haltija menettää oikeutensa seuraavan vuoden toimijakohtaiseen kalastuskiintiöön

Ilmoitukset ja kiintiöjärjestelyt

- toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltija tulee saalis- ja purkamisilmoituksen yhteydessä ilmoittaa kenen toimijakohtaisen kiintiön haltijaa saalis tai sen osa ilmoitus koskee
- MMM päättää vuosittain (alkuvuodesta) ne Suomen kalastuskiintiöt, joihin voi soveltaa 9 prosentin joustopykälää

Lohen erityismääräykset

- lohien ensimyynti vain sallittu lohien toimijakohtaisen kalastuskiintiön haltijalle
- lohien merkittävä tunnistella, tunnisteen saa ELY:lta
- muiden kuin haltijoiden on vapautettava rysäkalastuksessa saadut lohet

Velvollisuudet, siirrettävät kiintiöt

- siirrettävät kiintiöt hyödynnettävä itse tai siirrettävä muille
- käyttöoikeus palautuu valtiolle, jos haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä tai siirrä kiintiötä
- puolet käyttöoikeudesta palautuu valtiolle, jos haltija ei kahtena kolmesta peräkkäisestä vuodesta käytä tai siirrä vähintään puolta kiintiöstä
- kiintiön haltijan on järjestettävä kalastustoimintansa ja seurattava kiintiön hyödyntämistä niin, ettei kiintiö ylitä

- silakan, kilohailin ja lohen kalastus on kielletty ilman toimijakohtaista kiintiötä tai jos se on täytynyt, lukuun ottamatta erillisten kalastuskiintiöiden perusteella harjoitettavaa kalastusta
- jos ylittää, on haltijalla 72 tuntia aikaa hankkia lisää toimijakohtaista kiintiötä ilman siitä aiheutuvaa seuraamusta
- jos ylitys on tapahtunut, vähennetään ylitys seuraavan vuoden kiintiöstä ja tämä osa palautuu valtiolle

Valtiolle palautuneet siirrettävät käyttöoikeudet

- jaetaan hakemuksen perusteella ei-siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille, jotka ovat vähintään kahden vuoden ajan kaikkina vuosina hyödyntäneet vähintään 50 prosenttia ei-siirrettävistä kiintiöistään
- tämän jaettava siirrettävä käyttöoikeus voi olla enintään neljä promillea
- jos jää jäljelle, jaetaan palautuneet käyttöoikeudet siirrettävien käyttöoikeuksien haltijoille siirrettävien käyttöoikeuksien osoittamassa suhteessa

Kalastuskiintiörekisteri

- siirrettävän käyttöoikeuden, ei-siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisten kiintiöiden hallintaa ja seurantaa varten
- MMM:n ja ELY:jen ylläpitämä
- käyttöoikeuksien ja toimijakohtaisten kiintiöiden haltijoilla oikeus nähdä omat tietonsa ja muiden tunnistetiedot sekä siirtää hallussaan oleva kalastuskiintiö kokonaan tai osittain muille
- käyttö edellyttää vahvaa tunnistamista

Yllä oleva yhteenveto perustuu eduskunnan 25.11.2016 hyväksymään lakiin. Laki on astunut voimaan 12.12.2016.

Lähde: HE 103/2016 vp., MmV mietintö 16/2016 vp. 16.11.2016 ja eduskunnan täysistunto 25.11.2016, Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallista täytäntöönpanosta (108/2016)